

PLÁN UPLATŇOVANIA ŠTANDARDOV

DODRŽIAVANIA ZÁKAZU SEGREGÁCIE V MATERSKEJ ŠKOLE

Názov školy: Základná škola s materskou školou, Maurerova ulica 14, Krompachy

I. Identifikácia a analýza aktuálneho stavu v MŠ

Stručný popis, ako materská škola uplatňuje jednotlivé Štandardy dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní.

Materská škola ako súčasť ZŠ s MŠ **uplatňuje jednotlivé Štandardy dodržiavania zákazu segregácie** s cieľom zabezpečiť rovný prístup ku kvalitnému predprimárnemu vzdelávaniu **pre všetky deti bez ohľadu na ich etnický pôvod, sociálne zázemie či iné znevýhodnenia.**

Štandardy, v ktorých má MŠ dobrú prax:

- **Štandard č. 1 – Rovný prístup ku vzdelávaniu:** Materská škola uplatňuje rovnaké a transparentné kritériá prijímania pre všetky deti. Prijímací proces nie je založený na žiadnom druhu segregácie (etnickej, jazykovej ani sociálnej). V triedach sú deti z rôznych sociálnych skupín spoločne, bez vytvárania homogénnych skupín.
- **Štandard č. 2 – Štandardy postojov a hodnôt:** Pedagogický prístup v MŠ vedie deti k rešpektu, empatii a spolupráci. V triedach sa pravidelne realizuje zážitkové učenie a výchovno-vzdelávacie programy s dôrazom na pozitívne hodnoty, ktoré podporujú súdržnosť skupiny a prijímanie rozmanitosti.
- **Štandard č. 3 – Priestorová desegregácia:** Všetky deti majú **rovnaký prístup k priestorom školy** – hriem, školskému areálu, telocvični, jedálni či iným spoločným priestorom, bez obmedzení či rozdeľovania podľa pôvodu alebo sociálneho statusu.
- **Štandard č. 4 – Organizačná desegregácia:** V materskej škole neexistujú oddelené triedy pre deti zo znevýhodneného prostredia. **Vyučovanie a aktivity prebiehajú v heterogénnych skupinách** a podľa jednotných výchovno-vzdelávacích plánov. Všetky deti majú prístup k rovnakým materiálom, hračkám a podpore.
- **Štandard č. 5 – Pedagogický prístup rešpektujúci rozmanitosť:** Učiteľky v materskej škole uplatňujú individuálny prístup zohľadňujúci jazykové, kultúrne a sociálne potreby detí. Vzdelávanie je prispôsobené aktuálnym možnostiam detí a podporuje ich všestranný rozvoj prostredníctvom inkluzívnych a interaktívnych metód (napr. učenie cez hru, prvky dramatoterapie, projektové vyučovanie).

- **Štandard č. 6 – Spolupráca s komunitou a rodičmi:** Materská škola aktívne komunikuje s rodičmi zo všetkých spoločenských skupín. Organizuje pravidelné rodičovské združenia, otvorené dni, tvorivé dielne a konzultácie, ktoré vedú k **posilneniu dôvery, partnerskej spolupráce a začleňovaniu rodín do školského života.**

II. Ciele a vízia plánu v MŠ

Krátkodobé alebo dlhodobé ciele, ktoré materská škola chce dosiahnuť v oblasti zabezpečenia rovnakého prístupu k vzdelávaniu.

Krátkodobé ciele (1 – 2 roky):

1. **Zvýšiť informovanosť pedagogických a odborných zamestnancov MŠ** o možnostiach inkluzívneho vzdelávania detí zo sociálne znevýhodneného prostredia (SZP), predchádzaní segregácie a podpore rozmanitosti – realizáciou interných metodických stretnutí, zdieľaním príkladov dobrej praxe a školení.
2. **Podporovať rovesnícke vzťahy bez predsudkov** – organizovať zážitkové učenie a výchovno-vzdelávacie programy s dôrazom na pozitívne hodnoty a priateľstvo.
3. **Podporovať inkluzívne prostredie v triedach MŠ** prostredníctvom hier, edukačných aktivít a rituálov, ktoré podporujú rešpekt, empatiu a spoluprácu medzi deťmi – využívanie ranných kruhov, rozprávkových terapií a komunitných hier.
4. **Zintenzívniť kontakt a spoluprácu s rodičmi detí zo SZP** – vytvárať dôverné prostredie cez otvorené dni, tvorivé dielne a konzultácie. Zapájať rodičov do spoločných aktivít detí a učiteľiek.
5. **Zabezpečiť rovnocenný prístup všetkých detí k podporným aktivitám MŠ** – tematické dni, oslavy, výlety, logopedická podpora, individuálne rozvojové programy.

Dlhodobé ciele (3 – 5 rokov):

1. **Budovať trvalo inkluzívnu kultúru v MŠ**, kde každé dieťa – bez ohľadu na sociálne alebo kultúrne zázemie – zažíva prijatie, úspech a pocit spolupatričnosti. Vytvoriť prostredie, ktoré bude zohľadňovať rozmanité potreby detí.
2. **Zvýšiť kvalitu predprimárneho vzdelávania detí zo SZP** systematickým využívaním diferencovaných metód, podporou jazykového rozvoja, sociálnych zručností a predškolských kompetencií – v úzkej spolupráci s rodičmi, školským podporným tímom.
3. **Zabezpečiť rovnaké príležitosti na vstup do ZŠ** pre všetky deti z MŠ – rozšíriť systém prípravných aktivít (predškolská príprava, adaptácia), intenzívnejšie spolupracovať s CPP, vytvoriť prepojenie medzi MŠ a ZŠ pri prechode detí do 1. ročníka.
4. **Znižovať mieru vylúčenia a predchádzať marginalizácii detí v MŠ** – prostredníctvom partnerskej spolupráce s rodinou.

III. Kroky na zlepšenie aktuálnej situácie v MŠ

Konkrétne opatrenia a časový harmonogram rozvrhnutia aktivít a určenie zodpovedností za ich plnenie:

Oblasť	Opatrenie	Popis aktivít	Zodpovednosť	Termín
Organizácia výchovno-vzdelávacieho procesu	Rovnomerné rozdelenie detí do tried	Zhodnotenie zloženia detí v triedach, zohľadnenie rovnováhy podľa veku, pohlavia, sociálneho pôvodu	Riaditeľ, zástupca MŠ	august
Personálne zabezpečenie	Posilnenie personálu o pedagogického asistenta MŠ	Identifikácia potreby, podanie žiadostí (NPO, zriaďovateľ), výber asistenta, zaškolenie	Riaditeľ, zástupca MŠ	priebežne
Metodická podpora	Spolupráca s školským podporným tímom, pravidelné stretnutia	Školský špeciálny pedagóg, vedenie školy	Školský špeciálny pedagóg, riaditeľ	priebežne
Spolupráca s rodičmi a komunitou	Posilniť dôveru a partnerskú komunikáciu	Otvorené hodiny, rodičovské dielne, spoločné oslavy a podujatia, individuálne konzultácie	Učiteľky MŠ, školský špeciálny pedagóg	priebežne
Prevenia segregácie	Vypracovanie interného plánu rovného prístupu v MŠ	Vytvorenie protisegregačných opatrení špecificky pre MŠ, schválenie a implementácia	Riaditeľ, školský podporný tím	september
Podpora detí zo SZP	Posilnenie rozvoja reči, sociálnych zručností, predškolských kompetencií	Využívanie individuálneho prístupu, intervencie cez edukačné hry, spolupráca s CPP a logopéd	učiteľky MŠ, školský špeciálny pedagóg	priebežne
Prechod na ZŠ	Podpora plynulého prechodu detí zo SZP do ZŠ	Adaptácia detí, návštevy v ZŠ, spolupráca učiteliek MŠ a učiteliek 1. ročníka	zástupca MŠ, triedne učiteľky MŠ a ZŠ	priebežne

IV. Podpora a spolupráca - MŠ

Identifikácia partnerov

1. Identifikácia partnerov, ktorí môžu materskej škole pomôcť:

Partner	Možnosti spolupráce
NIVAM (Národný inštitút vzdelávania a mládeže)	Poskytovanie metodickej podpory k tvorbe inkluzívneho prostredia v MŠ, školenia pre učiteľky MŠ v oblasti rozvoja detí zo SZP, webináre o predchádzaní segregácie už v predprimárnom vzdelávaní.
Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie (CPP)	Diagnostika a podpora detí s vývinovými či jazykovými ťažkosťami, konzultácie s učiteľkami, odporúčania k individuálnemu prístupu, zapájanie rodičov do podpory.
Neziskové organizácie (napr. Človek v ohrození, ETP Slovensko, EduRoma, OZ Divé maky)	Podpora predškolského vzdelávania detí zo SZP, zabezpečenie dobrovoľníkov pre aktivity v MŠ, zber materiálnej pomoci.
Zriaďovateľ školy Mesto Krompachy	Spolufinancovanie pedagogického asistenta alebo odborného personálu, zlepšenie priestorového vybavenia tried, podpora preventívnych projektov v MŠ.
Komunitné centrá, rómski mediátori, sociálni pracovníci	Pomoc pri komunikácii s rodinami, asistencia pri adaptačnom procese detí, sprostredkovanie dôvery medzi MŠ a rodičmi, zvyšovanie účasti detí zo SZP na aktivitách.

2. Zapojenie rodičov a komunity do života MŠ:

Forma zapojenia	Popis aktivity	Cieľ
Informačné stretnutia pre rodičov detí MŠ	Vysvetlenie princípov inkluzívnej MŠ, cieľov rovnosti šancí, prezentácia plánovaných aktivít (september, marec).	Získanie dôvery, motivácia k spolupráci
Komunitné podujatia v MŠ	Spoločné aktivity detí, rodičov a učiteliek – napr. „Deň rodiny“, jesenné dielne, vianočná besiedka, športový deň.	Budovanie dôvery, rozvoj vzťahov, prepojenie rodina–škola
Individuálne konzultácie s rodičmi detí zo SZP	Osobné rozhovory o pokrokoch a potrebách dieťaťa, vytváranie dohôd o spolupráci, poskytnutie podpory	Zlepšenie komunikácie, podpora rozvoja dieťaťa
Zastúpenie rodičov v rozhodovacích procesoch MŠ	Pravidelné stretnutia rodičov, zohľadnenie podnetov z rôznych skupín rodičov	Participácia, inkluzívne rozhodovanie, transparentnosť

V. Záver

Plán uplatňovania Štandardov dodržiavania zákazu segregácie nie je uzavretý dokument – **je živý a dynamický**, priebežne sa **aktualizuje podľa potrieb detí, učiteľiek, rodín**. V kontexte materskej školy reaguje najmä na **vývojové potreby detí zo sociálne znevýhodneného prostredia**, na zmeny v zložení tried, personálnych možnostiach školy a aktuálnych spoločenských výzvach.

V Krompachoch 27. augusta 2026

Mgr. Dagmar Lučanská
riaditeľka školy

Užitočné odkazy na odborné materiály pre školy a zriaďovateľov k desegregácii - <https://www.minedu.sk/odborne-materialy-pre-skoly-azriadovatelov-kdesegregacii/>

Nižšie uvedené metodické materiály môžu pri aktívnej činnosti školy, školského zariadenia a jeho zriaďovateľa prispieť k prevencii a odbúraniu segregovaného vzdelávania a k zabezpečeniu rovnakého prístupu k vzdelávaniu.

Metodické a strategické materiály MŠVVaM SR a jeho priamo riadených organizácií:

- [Metodická príručka desegregácie - 2. aktualizované vydanie platné od 1.1.2025](#) (MŠVVaM SR, 2024)
- [Metodická príručka desegregácie - 2. aktualizované vydanie v maďarskom jazyku](#) (MŠVVaM SR, 2024)
- [Spolu v jednej lavici](#) (MŠVVaŠ SR, 2022)
- [Metodika podporujúca inklúzívne vzdelávanie v školách](#) (ŠPÚ, 2015)
- [Multikultúrna výchova v predprimárnom vzdelávaní](#) (MPC, 2014)
- [Učíme sa žiť v pestrom svete](#) (MPC, 2008)
- [Referenčný rámec kompetencií pre demokratickú kultúru](#) (ŠPÚ)
- Vzdelávacie a metodologický portál: [Spolu • Together • Jekhetane](#) (ŠPÚ)
- [Internetový portál: Vzdelávanie 21. storočia](#) (NIVaM)

Inšpiratívne materiály na podporu tolerancie, inklúzie a rozmanitosti

- [Sprievodca wellbeingom v školskom prostredí](#) (ŠŠI, 2023)
- [Index inklúzie](#) (NDS, 2019)
- [Mýty a fakty o Rómoch](#) (Človek v ohrození, 2018)
- [Referenčný rámec kompetencií pre demokratickú kultúru](#) (Rada Európy, 2018)
- [Metodický výklad pre efektívne uplatňovanie princípov desegregácie, degetoizácie a destigmatizácie \(3D\)](#) (ÚSVRK, 2018)
- [Desegregace.cz](#) (PAQ Research)
- [Príručky: Školy, ktoré menia svet](#) (IPAO, 2017 – 2023)
- [Fighting school segregation in Europe through inclusive education](#) (Council of Europe, 2017)
- [Mý s nimi a oni s nami](#) (Človek v ohrození, 2015)
- [Chance for Children Foundation: Manuál boje proti segregaci romských dětí v předškolním a základním vzdělávání](#) (Nadace Šance Detem, 2013)
- [Segregácia alebo inklúzia Rómov vo vzdelávaní: Voľba pre školy?](#) (OSF, 2012)
- [Výchova k tolerancii hrou](#) (PDCS, 2007)